

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudkyň JUDr. Jitky Hroudové a JUDr. Evy Rybářové v právní věci žalobce: **Zemědělské družstvo Pozovice** se sídlem Smilov 52, Štoky, zastoupen JUDr. Lubomírem Málkem, advokátem se sídlem Horní čp. 6, Havlíčkův Brod, proti žalovanému : **Ministerstvo životního prostředí** se sídlem Vršovická 65, Praha 10 v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.9.2014 čj: 913/560/14 34083/ENV/14, sp.zn. OV 10/14

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 18.9.2014 čj: 913/560/14 34083/ENV/14, sp.zn. OV 10/14 se **z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Lubomíra Málka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18.9.2014 čj: 913/560/14 31083/ENV/14, sp.zn. OV 10/14, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 24.4.2014 čj: ČIŽP/46/OOV/SR02/1401095.004/14/HMS o uložení pokutu 100.000 Kč za správní delikt podle ustanovení § 125a odst. 1 písm. l) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“).

Žalobce v podané žalobě uvedl, že ke spáchání správního deliktu mělo dojít tím, že neučinil přiměřená opatření při zacházení se závadnými látkami, aby nevnikly do vod podzemních a následně do vod povrchových, když z areálu Šlapanově měla uniknout silážní šťáva do přítoku vodního toku Šlapanka. Žalobce má za to, že nebyly naplněny všechny podmínky pro rozhodnutí o spáchání správního deliktu, podmínkou pro jeho spáchání je to, že nebyla učiněna přiměřená opatření, aby závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod. Opatření k zabránění této situace žalobce učinil, pod silážní jámou se nacházela šachta, ze které vede potrubí k odvodu silážních šťáv do jímky. Toto opatření bylo v minulosti zcela dostatečné. K úniku došlo pouze z důvodu poruchy potrubí. Zákonem požadovaná přiměřená opatření tedy byla v minulosti provedena. Prvostupňový správní orgán uvedl, že každé zařízení musí procházet po určité době životnosti kontrolou a následnou opravou, což se nestalo. K tomu žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal na ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona a v něm uvedené povinnosti. Z ustanovení § 39 odst. 4 tohoto zákona nevyplývá povinnost vztahující se přímo k případu žalobce. Taková povinnost tak není blíže upravena. Nelze tedy dojít k závěru, že došlo ve vztahu k údržbě ke konkrétnímu porušení. Bylo prokázáno, že odvod silážních šťáv ze silážního žlabu do jímky byl vybudován, je tedy zřejmé, že přiměřená opatření byla učiněna. Nedošlo k porušení povinnosti, jejíž porušení je správním deliktem. Existenci uvedeného systému zabraňujícího vnikání závadných látek do vod lze považovat za okolnost vylučující odpovědnost za správní delikt, dřívějším vybudováním bylo vynaloženo veškeré úsilí, které bylo možno požadovat.

Pro případ, že by soud dospěl k závěru, že žalobou napadeným rozhodnutím nedošlo ke zkrácení práv žalobce, navrhl žalobce, aby soud rozhodl o upuštění od uložené pokuty, popř. o jejím snížení. S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp.zn. 7 Afs 27/2008 žalobce namítl, že při stanovení výše pokuty je nutno posuzovat i materiální stránku jednání. Za situace, kdy nebylo prokázáno poškození životního prostředí a opatření za účelem zamezení vzniku této situace byla dříve provedena, je společenská nebezpečnost jednání, resp. jeho opomenutí zcela zanedbatelná. Pokud žalovaný poukazuje na výsledky chemických rozborů vody, jde o chemické hodnoty tekutiny vytékající z potrubí. To, v jakém rozsahu došlo ke znečištění vodního toku, z toho nevyplývá. Faktický dopad na životní prostředí byl zanedbatelný, pokud byl nějaký, nebyl hlášen ani žádný úhyn ryb. V daném případě došlo pouze k porušení jinak funkčního zařízení, což je rozdílná situace oproti situaci, pokud by žádné takové zařízení neexistovalo. Navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil, popř. rozhodl o upuštění od uložení trestu, popř. trest snížil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že má za to, že řízení probíhalo v souladu se zákonem, výrok byl dostatečným způsobem specifikován z hlediska věcného časového i místního. Žalobce je plně odpovědný za únik silážních šťáv, které silně znečistily povrchové

vody bezejmenného pravostranného přítoku vodního toku Šlapanka, o čemž svědčí silné koncentrace znečištění povrchových vod, které byly zjištěny v řádu desítek či stovek násobku. Nejsou splněny podmínky pro uplatnění ustanovení § 125 odst. 1 vodního zákona, podle něhož lze postupovat pouze tehdy, pokud by žalobce vynaložil veškeré úsilí, aby zabránil úniku silážních šťáv do povrchových vod. Za takové skutečnosti se považují zpravidla přírodní události nepředvídatelného charakteru nebo jednání třetí osoby. Žalobce má objektivní odpovědnost za správní delikt, žalovaný má za to, že k naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu došlo. Navrhl zamítnutí podané žaloby.

Městský soud v Praze přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je soud vázán, po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) rozhodl soud bez nařízení jednání, když žalobce vyslovil s takovýmto postupem souhlas, žalovaný k výslovné výzvě soudu nevyjádřil nesouhlas, má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.

Ze spisového materiálu vyplývá, že dne 22.1.2014 provedla Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Havlíčkův Brod, oddělení ochrany vod kontrolu, při níž bylo zjištěno, že bezejmenným pravostranným přítokem toku Šlapanka vytéká z areálu žalobce, střediska Šlapanov, znečištěná voda. Tato voda vytékala z betonového potrubí, které vedlo z areálu žalobce. Protože voda zapáchala po silážních šťávách, soustředili se inspektoři na místa skladování siláže. Bylo zjištěno, že siláž je skladována na dvou místech, v den kontroly přesné místo úniku silážních šťáv do potrubí, které vede areálem, nebylo zjištěno. Bylo dohodnuto, že družstvo bude hledat příčinu a místo úniku silážních šťáv, provede kontrolu vnitropodnikové kanalizace a potrubí, které vede areálem s tím, že následně ihned zamezí úniku silážových šťáv.

Následnou kontrolou ze dne 29.1.2014 bylo zjištěno, že z betonového potrubí vytéká z areálu družstva stále znečištěná voda, proto bylo uloženo, pokračovat v opatřeních, která zabrání úniku závadných látek do podzemních vod. Bylo konstatováno, že dne 27.1.2014 došlo k odkrytí jímky starého silážního žlabu, ze které byla silážní šťáva čerpána do přistavené cisterny.

Ze „Záznamu telefonního hovoru“ je zřejmé, že dne 6.2.2014 telefonoval předseda představenstva družstva pan Jan Marek, který sdělil, že znečištěná voda z areálu již nevytéká, přestala vytékat již dne 29.1.2014 po místním šetření inspektorů.

Další kontrola byla provedena dne 14.2.2014, bylo konstatováno, že z potrubí vytéká voda mírně zapáchající, zástupce družstva uvedl, že byla odkryta jímka u starého žlabu, došlo k jejímu utěsnění, v současné době slouží jako bezodtoková jímka a je vyvážena. Zjištěné znečištění je zbytkové, dochází pouze k proplachu potrubí. Zástupce družstva uvedl, že byl nalezen zdroj znečištění, kterým bylo poškozené potrubí, které sloužilo k odvodu silážních šťáv ze šachty pod silážní jámou do jímky u hnojiště. Po té došlo k utěsnění šachty, silážní šťáva je pravidelně odvážena. Zdroj znečištění byl odstraněn. Nejednalo se o dlouhodobé znečištění.

Oznámením ze dne 17.3.2014 bylo žalobci oznámeno zahájení správního řízení ve věci uložení pokuty za správní delikt podle § 125a odst. 1 písm. l) vodního zákona. Byl konstatován průběh dosavadních kontrol s konstatováním podkladů pro vydání rozhodnutí,

samostatným usnesením z téhož dne bylo družstvo poučeno o právu navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy v řízení.

Žalobce se k zahájení správního řízení vyjádřil prostřednictvím svého zástupce s tím, že bylo učiněno opatření k zabránění znečištění vod, pod silážní jámou se nacházela šachta, ze které vede potrubí k odvodu silážních šťáv do jímky. Toto opatření bylo v minulosti zcela dostatečné. K úniku došlo pouze z důvodu poruchy potrubí. Zákonem požadovaná přiměřená opatření byla tedy v minulosti provedena.

Rozhodnutím České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Havlíčkův Brod ze dne 24.4.2014 čj: ČIŽP/46/OOV/SR02/1401095, čj: ČŽP/46/OOV/SR02/1401095.004/14/HMS byla žalobci za správní delikt podle § 125a odst. 1 vodního zákona pokuta ve výši 100.000 Kč. V odůvodnění tohoto rozhodnutí byla konstatována kontrolní zjištění. Bylo konstatováno, že je možné, že k úniku silážních šťáv došlo z důvodu poruchy potrubí, každé zařízení však musí procházet kontrolou a následnou opravou, když silážní žlab, včetně potrubí a jímky, je stavbou, každá stavba musí splňovat základní požadavky vyhlášky o technických požadavcích na stavby. K havárii potrubí nedošlo zásahem tzv. vyšší moci. Opatření žalobce tedy nebyla přiměřená, nezabránila vzniku závadných látek do podzemních vod a následně do povrchového toku. Tím došlo k ohrožení prostředí. V souvislosti s úvahou o výši uložené pokuty bylo konstatováno, že podzemní a následně povrchové vody byly znečištěny závadnými látkami, inspekce vzala v úvahu, že se jedná o závadné látky snadněji biologicky odbouratelné, nebyl zjištěn úhyn ryb nebo jiných vodních živočichů ve vodním toku Šlapanka. V úvahu byla vzata i snaha účastníka řízení zamezit úniku závadné látky. Současně musel správní orgán přihlídnout k pokračujícímu výskytu závadné látky ve vodách i následně po provedeném opatření, když znečištění bylo konstatováno i ve dnech 29.1. a 14.2.2014, byť se intenzita znečištění po provedeném opatření výrazně snížila. Sankce byla uložena ve výši 10% maximální částky, která by podle § 250a odst. 2 písm. d) vodního zákona mohla být uložena.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém argumentoval shodně, jako v posléze podané žalobě, neboť má za to, že nejsou splněny podmínky pro vyvození sankční odpovědnosti, popř. sankce měla být uložena v nižší výměře, než bylo odvoláním napadeným rozhodnutím rozhodnuto.

O podaném odvolání rozhodl žalovaný správní orgán žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 18.9.2014 tak, že odvolání zamítl a rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 24.4.2014 potvrdil. V odůvodnění konstatoval dosavadní průběh správního řízení, uvedl, že družstvo je za únik silážních šťáv do povrchových vod plně odpovědné. Ocitoval znění ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona, kde jsou demonstrativně stanoveny povinnosti pro subjekty, které zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu, povinnosti pro případy, kdy zacházení s těmito látkami je spojeno se zvýšeným nebezpečím s tím, že je uložena povinnost činit odpovídající opatření, aby tyto látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo kanalizací, které tvoří součást technologického vybavení výrobního zařízení. Dále uvedl, že neprovedením příslušných opatření, aby nebylo zabráněno úniku silážních šťáv do povrchových vod došlo ze strany družstva k porušení § 39 odst. 1 i odst. 4 vodního zákona. Dále konstatoval výsledky analyzovaného vzorku s tím, že koncentrace vod vypouštěných ze zemědělského areálu družstva mnohonásobně překračuje standard. V tom spatřuje společenskou nebezpečnost, která není zanedbatelná. Za porušení § 39 odst. 1 i odst. 4

vodního zákona nese družstvo objektivní odpovědnost za správní delikt. Pokud jde o výši pokuty, žalovaný konstatoval, že za přitěžující okolnost pro družstvo považuje vysokou koncentraci znečištění vypouštěných vod a skutečnost, že družstvo nemělo ve schváleném havarijním plánu zaznamenánu jímku na vyvážení silážních šťáv, neprovádělo pravidelné kontroly potrubí a objektu k odvádění a akumulaci závadných látek. Jako polehčující okolnost žalovaný konstatoval skutečnost, že družstvo spolupracovalo a provádělo opatření k odstranění závadného stavu, byť tato opatření nebyla plně účinná. Jako polehčující okolnost byla hodnocena i skutečnost, že nebyl hlášen úhyn ryb či nárokovány náhrady škody, v blízkosti pod místem vyústění vod se závadnými látkami se nenachází žádné zdroje podzemních či povrchových vod, jejichž jakost by byla vypouštěním silážních šťáv ohrožena. Pokutu uloženou ve výši 100.000 Kč považoval žalovaný za odpovídající, když ukládaná pokuta nesmí být v konečném důsledku sankcí bagatelní, vždy má plnit preventivně výchovnou funkci i sankční účel.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje žaloba.

Žalobce v podané žalobě namítal, že nebyly splněny podmínky pro rozhodnutí o spáchání správního deliktu, když podmínkou pro jeho spáchání je zjištění, že při zacházení se závadnými látkami nebyla učiněna přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových vod nebo podzemních vod podle § 39 odst. 1 vodního zákona, nikoli pouhé znečištění vod. Z provedeného dokazování je zřejmé, že opatření pro zabránění této situace žalobce učinil, neboť pod silážní jámou se nacházela šachta, ze které vede potrubí k odvodu silážních šťáv do jímky. Toto opatření bylo v minulosti zcela dostatečné, k úniku došlo pouze z důvodu poruchy potrubí.

Tuto námitku neshledal soud důvodnou. Žalobci byla uložena pokuta pro spáchání správního deliktu podle § 125a odst. 1 písm. l) vodního zákona, podle něhož se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 39 odst. 1 neučiní při zacházení se závadnými látkami přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových vod nebo podzemních vod a ohrozí tak jejich prostředí. Podle § 39 odst. 1 vodního zákona je každý, kdo zachází se závadnými látkami, povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových vod nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí.

Z uvedených ustanovení vyplývá, že povinností subjektu, který zachází se závadnými látkami, je učinit přiměřená opatření, aby tyto závadné látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod. Co se rozumí „přiměřeným opatřením“ zákon nestanoví. Je však nepochybné, že za taková „přiměřená opatření“ lze považovat pouze taková opatření, která skutečně vniknutí do povrchových nebo podzemních vod zabrání. Nejde tedy o jakákoliv opatření, ale o opatření, která plní svoji funkci. Touto funkcí je pak zabránění vniknutí závadných látek do povrchových nebo podzemních vod. Ze skutečnosti, že žalobce v minulosti opatření, která měla zabránit vniknutí závadných látek do povrchových nebo podzemních vod učinil, nelze dovodit, že splnil tuto zákonem stanovenou povinnost za situace, kdy kontrolou bylo zjištěno, že dříve učiněné opatření je nefunkční. V daném případě je nesporné, že k úniku závadných látek do povrchových vod došlo, když v průběhu prováděné kontroly bylo zjištěno, že potrubí, kterým byly závadné látky odváděny ze šachty pod silážní jámou do jímky, neplnilo svoji funkci, bylo narušeno. To způsobilo, že silážní šťávy unikaly do povrchových vod.

Za přiměřená opatření nelze považovat jednorázová v minulosti učiněná opatření, aniž by bylo přihlédnuto k tomu, že tato opatření již neplní svoji funkci. Pokud by se soud postavil na stanovisko, že postačí provést někdy v minulosti přiměřené opatření k tomu, aby závadné látky nevnikaly do povrchových nebo podzemních vod a pak nelze vyvozovat sankční odpovědnost právnické osoby, a to bez ohledu na to, zda v minulosti provedená opatření skutečně brání tomu, aby závadné látky nevnikaly do povrchových nebo podzemních vod, znamenalo by to, že právnická osoba, která nezabrání tomu, aby závadné látky vnikaly do povrchových nebo podzemních vod v důsledku toho, že dříve provedená opatření nejsou funkční, nemůže být nikdy postížena za vniknutí závadných látek do povrchových nebo podzemních vod.

Naopak, soud má za to, že v případě, kdy právnická osoba provede opatření k zabránění vniknutí závadných látek do vod, musí samozřejmě dbát na to, aby tato opatření plnila svůj účel, plnila svoji funkci a fakticky vniknutí závadných látek do povrchových nebo podzemních vod zabránila. Pokud tak neučiní, nelze dospět k závěru o tom, že přiměřená opatření byla právnickou osobou učiněna. Z tohoto pohledu stanovisko správních orgánů o tom, že každé zařízení musí procházet kontrolou a případně opravou, je zcela logickou úvahou.

Žalobce dále v podané žalobě namítal, že v napadeném rozhodnutí je odkazováno na ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona a v něm uvedené povinnosti, ačkoliv z uvedeného ustanovení povinnost vztahující se přímo k danému případu nevyplývá. Tuto námitku shledal soud důvodnou.

Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný k námitce, uvedené v odvolání proti prvostupňovému správnímu orgánu, ocitoval ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona se závěrem, že toto ustanovení stanoví povinnosti pro každého, kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu učinit odpovídající opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod. Argumentace ustanovením § 39 odst. 4 vodního zákona je argumentací zavádějící, která způsobuje nepřezkoumatelnost, resp. nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí.

V daném případě byla žalobci uložena pokuta podle § 125a odst. 1 písm. l) vodního zákona, podle něhož se správního deliktu dopustí subjekt, který v rozporu s ustanovením § 39 odst. 1 vodního zákona neučiní při zacházení se závadnými látkami přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a ohrozí tak jejich prostředí. Téměř identické znění je pak obsaženo ve větě druhé uvedeného ustanovení § 39 odst. 1 vodního zákona. Není pochyb o tom, že žalobci byla uložena pokuta pro porušení ustanovení § 39 odst. 1 vodního zákona, nikoliv pro porušení povinností, uvedených v ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona.

Podle § 39 odst. 4 vodního zákona každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, je povinen učinit odpovídající opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací, které tvoří součást technologického vybavení výrobního zařízení. Následuje demonstrativní výčet povinností, které jsou uvedeny pod písmeny a) – písm. f) uvedeného ustanovení.

Nelze nepřihlídnout ke skutečnosti, že povinnosti, uvedené v § 39 odst. 4 vodního zákona, se týkají subjektů, které zacházejí se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo závadnými látkami ve větším rozsahu a upravuje případy, kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, zatímco povinnosti uvedené v § 39 odst. 1 vodního zákona se vztahuje na subjekty, které zachází se závadnými látkami. Nejde tedy o subjekty, které zachází se zvláště nebezpečnými látkami či nebezpečnými látkami, nejde ani o subjekty, které zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu.

V daném případě byla uložena pokuta za to, že bylo nedostatečným způsobem zacházeno se závadnými látkami, z obsahu spisového materiálu, ani z odůvodnění obou rozhodnutí nevyplývá, že by správní orgány považovaly žalobce za subjekt, který zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu či za jiný subjekt, vyjmenovaný v ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona. Přitom je zřejmé, že ustanovení § 39 odst. 1 a ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona upravuje povinnosti různých subjektů. Zatímco podle § 39 odst. 1 jde o subjekt, který zachází se závadnými látkami, podle § 39 odst. 4 vodního zákona je to subjekt, který zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu. Žalovaný sice v závěru své úvahy k odvolací námitce pod bodem III v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že z ustanovení § 39 odst. 4 vodního zákona vyplývají povinnosti pro každého, kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu, není však již uvedeno, zda žalobce za subjekt, který zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu, považuje a z jakých důvodů. V tomto směru je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť není zřejmé, zda žalovaný žalobce za subjekt, který zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu, považuje či nikoliv, když bez dalšího zdůvodnění argumentuje ustanovením § 39 odst. 4 vodního zákona.

Pro úplnost zde konstatovat, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval současné porušení § 39 odst. 1 vodního zákona, nezabývá se však otázkou, proč dospěl k závěru, že uvedené právní ustanovení bylo porušeno, když argumentuje obsahem § 39 odst. 4 vodního zákona, aniž by provedl výklad ustanovení § 39 odst. 1 tohoto zákona. Nelze pominout ani skutečnost, že porušení povinností uvedených v § 39 odst. 4 vodního zákona zakládá skutkovou podstatu jiného správního deliktu, než za který byl žalobce postižen, a to správního deliktu podle § 125g odst. 3 vodního zákona.

Žalobce dále v podané žalobě namítal, že existence systému, který měl zabránit vnikání závadných látek do vod, lze požadovat za okolnost vylučující odpovědnost žalobce podle § 250 l odst. 1 zákona o vodách s tím, že dřívějším vybudováním systému vynaložil žalobce veškeré úsilí, které bylo možno požadovat. Tuto námitku neshledal soud důvodnou. Jak již bylo uvedeno, samotné vybudování zařízení, které bylo provedeno v minulosti, avšak v době provádění kontroly neplnilo svoji funkci, nelze považovat za přiměřené opatření k zabránění vnikání závadných látek do vod. Za okolnosti vylučující odpovědnost podle § 125 l odst. 1 vodního zákona by ostatně nebylo možno samotné vybudování systému považovat, neboť přímo ze zákona vyplývá povinnost každého, kdo zachází se závadnými látkami, učinit přiměřené opatření k tomu, aby zabránil vnikání těchto závadných látek do vod. Pokud tak učiní, toto zařízení je funkční a skutečně brání vniknutí závadných látek do povrchových nebo podzemních vod, pak vůbec nepřichází v úvahu odpovědnost za správní delikt. Taková situace však v daném případě nenastala, neboť žalobce sice vybudoval v minulosti určitý systém, tento systém však v době kontroly neplnil svoji funkci. Přicházelo proto v úvahu vyvození odpovědnosti žalobce za naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 125a vodního zákona. Aby nebylo možno vyvodit sankční odpovědnost žalobce, musel by

prokázat, že vynaložil veškeré úsilí proto, aby znemožnil poškození jím vybudovaného systému, tj. poškození potrubí, kterým byla silážní šťáva odváděna ze šachty pod silážní jámou do jímky. Žádné takové konkrétní skutečnosti však žalobce ani netvrdí, nečinil tak ani v průběhu správního řízení.

K požadavku žalobce, aby soud rozhodl o snížení uložené pokuty, popř. o upuštění od uložené pokuty je nutno konstatovat, že soud neshledal podmínky pro to, aby k moderaci uloženého trestu přistoupil. Podle § 78 odst. 2 s.ř.s. soud v případě, kdy rozhoduje o žalobě proti rozhodnutí, kterým správní orgán uložil trest za správní delikt, může, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od uloženého trestu nebo trest snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že ke snížení či upuštění od uloženého trestu může soud přistoupit pouze tehdy, dojde-li k závěru, že trest byl uložen ve výši, která je zjevně nepřiměřená. Musí tedy být na první pohled patrné, že jde o nepřiměřeně vysoký trest, který nekoresponduje skutkovým zjištěním. V daném případě soud má za to, že uložený trest nelze považovat za zjevně nepřiměřený, když je zřejmé, že trest byl uložen při spodní hranici zákonem stanovené sazby, možnost uložení pokuty do 1.000.000 Kč, přitom se správní orgány dostatečně vypořádaly s hledisky pro výši uložené pokuty, když konstatovaly jak polehčující, tak přitěžující okolnosti daného případu. Soud tedy neshledal podmínky pro to, aby upustil od uložené pokuty, popř. tuto pokutu snížil.

Pokud žalobce argumentoval tím, že je nutno posuzovat i materiální stránku deliktu, tedy jeho společenskou nebezpečnost, lze s touto námitkou v obecné poloze souhlasit. Z odůvodnění jak napadeného rozhodnutí, tak prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že společenskou nebezpečností jednání se správní orgán zabýval, a to zejména v rámci úvahy o výši uložené pokuty. Soud nesdílí stanovisko žalobce, že šlo o společenskou nebezpečnost zanedbatelnou, když je zřejmé, že do povrchových vod žalobce vypouštěl závadné vody o koncentracích, které vysoce převyšovaly standard. Z obsahu spisového materiálu navíc vyplývá, že vypouštění závadných vod pokračovalo i po kontrole, která byla provedena dne 22.1.2014, když při následné kontrole dne 29.1.2014 inspektoři České inspekce životního prostředí zjistili na místě, že dochází k vypouštění závadných vod, byť došlo ke snížení koncentrace znečištění. Obdobná situace byla zjištěna pak dne 14.2.2014.

Pokud žalobce namítal, že výsledky chemických rozborů, na které správní orgán odkazuje, jsou výsledky o chemických hodnotách tekutiny, která vytékala z potrubí, z čehož nevyplývá, v jakém rozsahu došlo ke znečištění vodního toku. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Je zřejmé, že chemický rozbor se musel nutně dotýkat závadné tekutiny, která vytékala z potrubí, jež vedlo z areálu žalobce. Byl to přitom žalobce, kdo měl zabránit tomu, aby se závadné látky do vodního toku vůbec dostaly. Je pak zcela nepochybné, že závadné látky, jejich koncentrace znečištění překračovaly řádově sto násobně standardy, musely nutně vést ke znečištění vodního toku. Skutečnost, že pod vyústěním znečištěných vod nebyl hlášen žádný úhyn ryb, byl zohledněn při stanovení výši pokuty. Rozhodně nelze dospět k závěru, že faktický dopad na životní prostředí byl zanedbatelný, neboť samotné vypouštění takto hrubě znečištěných závadných vod naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu. Jde přitom o delikt, který je deliktem ohrožujícím, když z ustanovení § 125a odst. 1 písm. l) vodního zákona vyplývá, že správního deliktu se dopustí ten, kdo neučiní přiměřená opatření proti vniknutí závadných látek do povrchových nebo podzemních vod a ohrozí tak jejich prostředí, tedy prostředí povrchových a podzemních vod. Stačí tedy samotná hrozba

poškození povrchových nebo podzemních vod a skutková podstata správního deliktu je naplněna.

Důvodnou neshledal soud ani námitku, v níž bylo poukazováno na to, že je nutno zohlednit skutečnost, že došlo k porušení jinak funkčního zařízení, což je rozdíl oproti situaci, kdyby žádné takové zařízení nebylo vybudováno. Je nutno konstatovat, že uvedenou námitku žalobce v průběhu správního řízení neuplatnil, proto se správní orgány touto otázkou nezabývaly a ani zabývat nemohly. Jde o skutečnost, která by mohla mít význam pro výši uložené pokuty, nicméně soud považuje za potřebné opakovaně zdůraznit, že pro splnění zákonem stanovených podmínek je nutné, aby přijatá přiměřená opatření byla opatřeními, která plní svůj účel.

Z výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba je z části důvodná, proto žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Na žalovaném bude, aby znovu rozhodl o podaném odvolání. Při novém rozhodnutí je žalovaný správní orgán vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 1 s.ř.s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobce měl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení přísluší. Náklady řízení představují odměnu za zastupování advokátem za dva úkony právní služby po 3.100 Kč (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby) 2x režijní paušál po 300 Kč (§ 7, § 9, § 11, § 13 vyhl. č. 176/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů), k částce 6.800 Kč pak přísluší částka ve výši 1.428 Kč jako daň z přidané hodnoty, když zástupce žalobce doložil, že je plátcem této daně. Součástí nákladů řízení je částka 3.000 Kč za soudní poplatek, zaplacený žalobcem z podané žaloby v kolcích. Celkem tedy náklady řízení představují částku 11.228 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. února 2016

JUDr. Hana Veberová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Kotlanová